

vi har forstaaet at rette os lidt efter Forholdene. Vi glæder os over at have formaaet at faa indført dansk Fisk paa det engelske Marked og haaber, at det skulde medføre, at vi ikke saa ofte, som det hidtil er sket, skulde komme til at gaa med Tiggerstaven til Rigsdagen. Det er ikke altid behageligt at gaa til Rigsdagen med Bøn om Hjælp. Det er meget skønnere at kunne paavise, at alt, hvad Rigsdagen hjælper os med, er Erhvervet i Stand til at udnytte paa den Maade. Vi har desværre i de sidste Par Aar adskillige Gange maattet gaa til Rigsdagen med Bøn om Hjælp, og det er ikke morsomt, allermindst for dem, der skal gaa den Vej.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Man gik derefter til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Grundforbedringslaan.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 173).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Ved Lov af 6. Maj 1921 blev Landbrugsministeriet bemyndiget til for hvert af de to Finansaar 1921—22 og 1922—23 at anvende indtil 1 Mill. Kr. til Laan til Grundforbedringsarbejder, saaledes at der til hver enkelt Jordbruger kunde ydes et Laan paa indtil 1500 Kr., idet man ved denne Begrænsning ønskede at sikre sig, at Laanebevillingen fortrinvis kom mindre Jordbrugere til gode. I Henhold til denne Lov er der anvendt i 1921—22 356 000 Kr. og i det sidste Aar, 1922—23, 115 625 Kr. Det Beløb, der var stillet til Raadighed, er saaledes i intet af de paagældende Finansaar blevet fuldt udnyttet. Men der er ikke Tvivl om, at i de Tilfælde, hvor Laanene er ydet, har det været en overordentlig nyttig Foranstaltning. Laanene ydes jo mod, at Kommunerne deltager i Garantien for, at Laanene til sin Tid tilbagebetales; derfor er der maaske af Kommunalraadene anvendt en vis Varsomhed, saa at Laanene kun er blevet ydet i saadanne Tilfælde, hvor det virkelig var paa krævet, og hvor Grundforbedringen blev udført saaledes, at den kunde antages at være et rentabelt Foretagende. Vi har i

Landbrugsministeriet ment, at det kunde være ønskeligt, at Gyldigheden af denne Lov, der udløber ved Finansaarets Udgang, blev forlænget. Men da det viste sig, at der ikke har været Brug for 1 Mill. Kr. om Aaret, som tidligere bevilget, er Laanebeløbet blevet foreslaaet nedsat til 1/2 Mill. Kr. Samtidig er Renten af Laanene, der tidligere har været ansat til 6 pCt., foreslaaet nedsat til 5 pCt., hvilket man sikkert fra alle Sider vil finde rimeligt. Paa det Tidspunkt, da den første Lov blev vedtaget, i 1921, var Diskontoen jo nemlig meget høj; og da det ikke var Meningen, at der her skulde gives en Gave til de enkelte Jordbrugere, som ønskede at grundforbedre deres Jord, men kun et Laan paa almindelige Laanebetingelser, satte man Renten til 6 pCt. Nu foreslaas Lovens Gyldighed altsaa forlænget paa et Aar, Finansaaet 1923—24, men saaledes, at Maksimumsbeløbet nedsættes fra 1 Mill. Kr. til 1/2 Mill. Kr. og Renten fra 6 pCt. til 5 pCt.

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie.

Hauch: Den Omstændighed, at der i de to sidste Aar ikke har været Brug for de Laanebeløb, som Loven af 6. Maj 1921 giver Mulighed for at anvende, giver, som ogsaa den højtærede Landbrugsminister udtalte, Begrundelse for at nedsætte Beløbet, saaledes som i Lovforslaget foreslaaet, fra 1 Mill. til 1/2 Mill. Kr. Jeg skal gøre opmærksom paa, at man af og til har hørt den Opfattelse fremsat, at det var mærkeligt, at Loven ikke blev stærkere benyttet, end Tilfældet er, at der ikke her blev Brug for det fulde Beløb. Det forekommer mig ikke, at der er noget forunderligt heri. For det første er det jo dog naturligt og rimeligt og i de allerfleste Tilfælde heldigvis saaledes, at Folk selv er i Stand til enten af de Penge, de har faaet tilovers, eller ved Penge, de er i Stand til at skaffe sig, at afholde Udgifterne ved disse Arbejders Gennemførelse. Grundforbedringsarbejderne er og bliver jo ogsaa i Fremtiden Grundlaget for al lønende Planteavl. Dertil kommer, at man i Lovforslagets § 2, saaledes som den her er affattet, udtrykkelig giver Udtryk for, at man ikke ønsker at yde Hjælp i andre Tilfælde end i saadanne, hvor det maa siges at være vanskeligt for en Jordbruger at skaffe sig Pengene paa rimelige Laanvilkkaar. Denne lille Lov har utvivlsomt gjort sin Nytte. Den kan ogsaa gøre sin